

Werkplan locatie Hoogakker
Kinderdagverblijf en peuterarrangement

Januari 2023

Joepie kinderopvang
Dorpstraat 16
5391AW Nuland

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch werkplan voor het kinderdagverblijf-locatie Hoogakker van Joepie Kinderopvang. Dit pedagogisch werkplan vormt samen met het pedagogisch beleidsplan en het veiligheids- en gezondheidsbeleid één geheel en is de leidraad voor alle medewerkers van Joepie Kinderopvang. Het werkplan is de concrete uitwerking van het pedagogisch beleid en geeft richting aan de keuzes die wij maken in het omgaan met kinderen, het vastleggen van afspraken en het vertalen van pedagogische doelen naar pedagogisch handelen.

Het pedagogisch werkplan en het veiligheids- en gezondheidsbeleid zijn te vinden op de website van Joepie-kinderopvang.nl/documenten. Pedagogisch medewerkers kunnen daarnaast alle beleidsstukken en protocollen terug vinden in de gedeelde personeelsmap op OneDrive. Deze map is toegankelijk voor alle medewerkers en stagiaires.

Het vastleggen van een pedagogisch werkplan vinden wij belangrijk om de volgende redenen:

- Een eenduidige en continue pedagogische kwaliteit ontwikkelen
- Onze pedagogische kwaliteit bewaken, bespreekbaar maken en eventueel bijstellen
- Het geeft handvaten aan de werkzaamheden van de pedagogische medewerkers
- Duidelijk maken aan ouders hoe we werken op het kinderdagverblijf.

Het pedagogisch beleid en –werkplan is nooit af. Het blijft altijd in ontwikkeling en we zullen er steeds kritisch naar kijken en het eventueel aanpassen.

Werkplan kinderdagverblijf– onderdeel van Joepie kinderopvang BV.

Opmerking: als wij spreken over “ouders” wordt ook de ‘ouder’ of ‘verzorgers’ bedoeld. Als we spreken of ‘hij’ wordt ook ‘zij’ bedoeld. Het kinderdagverblijf kan ook als Joepie aangeduid worden.

Inhoud

1.	Pedagogische doelen Marianne Riksen-Walraven	4
1.1.	Emotionele veiligheid	4
1.2.	Persoonlijke ontwikkeling	7
1.3.	Sociale ontwikkeling	7
1.4.	Overbrengen van normen en waarden	9
2.	Het wennen	13
3.	Brengen, afscheid nemen en halen	13
4.	Communicatie met ouders	14
5.	Volgen en signaleren en doorgaande lijn	15
6.	VVE	15
7.	Mentor	15
8.	(Stam)groep	16
10.	Verzorging	19
9.1	Maaltijden	19
9.2	Hygiëne	19
9.3	Dagindeling	19
9.4	Slapen	21
11.	Baby's op de groep	21
12.	Grenzen en regels	22
13.	Uitstapjes	23
14.	Rituelen en feesten	23
15.	Afscheid nemen	24
16.	Achterwachtregeling/alleen staan.	24

1. Pedagogische doelen Marianne Riksen-Walraven

Kinderen hebben van nature de drang zich te ontwikkelen. Ieder kind doet dat op zijn eigen manier. Kinderen leren en ontwikkelen zich niet alleen thuis en op school, maar ook de kinderopvang is een belangrijke plek voor de ontwikkeling. De kinderopvang heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van een kind wanneer de kinderopvang van goede kwaliteit is. De Wet Kinderopvang beschrijft wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang: ‘verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving’. Kinderen moeten zich emotioneel veilig voelen en de ontwikkeling moet gestimuleerd en gevolgd worden. We hechten hierbij veel belang aan een maximale ondersteuning van het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Kinderen met een hoog welbevinden beleven plezier aan elkaar en aan activiteiten, genieten en hebben zelfvertrouwen.

Aan de hand van de vier opvoedingsdoelen van Riksen-Walraven wordt hieronder aangegeven hoe wij dit uitvoeren in de praktijk.

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het stimuleren van persoonlijke competenties
- Het bevorderen van sociale competenties
- Overdragen van waarden en normen

Deze basisdoelen bieden, samen met de gestelde visie en missie, een kader in het pedagogisch beleid en de praktijk. Hieronder staat concreet beschreven hoe de pedagogische doelen binnen Joepie vertaald worden naar de praktijk.

1.1. Emotionele veiligheid

Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid is de basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. Kinderen die zich veilig voelen hebben een hoog welbevinden en durven zichzelf te zijn. Ze zijn geïnteresseerd in hun omgeving, staan open voor nieuwe ervaringen en ontwikkelen zich.

Emotionele veiligheid en de pedagogisch medewerker

Elke groep heeft vaste pm-ers en alle kinderen brengen de dag door in hun eigen, vertrouwde groep met hun eigen, vaste en vertrouwde pm-rs. De pm-ers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen en bieden alle kinderen een veilige basis, een ontspannen “thuis” waar kinderen zichzelf kunnen zijn.

De kinderen staan centraal op de groep. Ieder kind mag zijn wie hij/zij wil en wordt gewaardeerd door de pm-ers. We vinden het belangrijk om een sterke vertrouwensband op te bouwen en de kinderen goed te leren kennen om zo de signalen en behoeften op te merken. Dit doen we door beschikbaar te zijn voor alle kinderen, te luisteren en kijken naar de kinderen om de gevoelens en behoeften van kinderen op te merken en te herkennen (sensitief) en hier dan op een passende manier op te reageren (responsief). De kinderen krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen in hun eigen tempo en er is respect voor het individuele kind. Er is aandacht voor zowel de verbale als non-verbale communicatie van een kind.

Één van de vaste pm-ers op de groep is de mentor van het kind. De mentor volgt het kind en heeft intensief contact met het kind en de ouders. Zo wordt er een hechte band opgebouwd. Een pm-er kan zo goed inspelen op de behoeften van het kind en eventuele problemen vroeg signaleren. De mentor volgt het kind in de ontwikkeling doormiddel van observaties. De observaties brengen de ontwikkeling van het kind in beeld en zo kan er gericht aanbod worden aangeboden.

In de leeftijd van 0 tot 4 jaar maken kinderen een belangrijke ontwikkelingen door. Van afhankelijke zuigeling en peuter worden het zelfstandige kleuters. Pm-ers passen hun verwachtingen aan de leeftijd en persoonlijkheid van het kind.

We laten kinderen rustig wennen aan de nieuwe groep om zo een vertrouwensrelatie op te bouwen tussen ouders, kind en kinderdagverblijf. Gezamenlijk wordt besloten hoe het kind komt wennen. Wanneer een kind overgaat naar een andere groep krijgen zij ook de gelegenheid om te wennen. Samen met de ouders wordt besproken hoe vaak en wanneer een kind gaat wennen in de nieuwe groep.

Ruimte en veiligheid

Elk kind wordt opgevangen in zijn eigen vaste stamgroep. De kinderen worden altijd opgevangen in dezelfde ruimte, dit zorgt voor herkenbaarheid en veiligheid. Zo worden de kinderen in een bekende, veilige en voor hen vertrouwde omgeving van Joepie kinderopvang uitgedaagd en geprikkeld om nieuwe positieve ervaringen op te doen.

In de inrichting van onze ruimten is rekening gehouden met de veiligheid van de kinderen, zoals plaatjes op de stopcontacten, bescherm strips op de deuren, etc. Op de groepen wordt jaarlijks de risico-inventaris ingevuld, om zo een zo veilig mogelijke omgeving te creëren.

Veiligheid en de groep

Voor het veiligheidsgevoel van kinderen streven wij naar vaste groepen met vaste kinderen en pm-ers. We kunnen niet altijd voorkomen dat er wisselingen zijn omdat pm-ers ook wel eens een dagje vrij zijn en sommige kinderen een flexibel contract hebben, maar we werken met vaste vertrouwde gezichten op de groep en kinderen worden in dezelfde groep geplaatst. In elke groep zitten vaste groepsgeenootjes, zodat de kinderen aan elkaar wennen en elkaar leren kennen.

Voor alle kinderen creëren we een plek te creëren waar ze zich geborgen en thuis voelen. Zoveel mogelijk komen we tegemoet en schenken we aandacht aan de eigenheden van elk kind. We vinden het belangrijk om zichtbaar te maken waar een kind juist goed of sterk in is. Hierin vervullen onze pm-ers een belangrijke rol. Zij hebben een voorbeeldfunctie en zullen heel bewust hier gebruik van maken, door bv. kinderen samen te laten werken, te laten spelen en te laten delen, en op die manier vriendschap te bevorderen. Ook kan de pm-er gesprekje met hen en tussen de kinderen uitlokken c.q. op gang brengen.

De pm-ers schenken aandacht aan de emotionele leermomenten die bij Joepie natuurlijk ook voorkomen: verdriet, pijn, ruzie, plezier. Dit vraagt een grote betrokkenheid van onze pm-ers, ze zijn alert op alle mogelijkheden die zich voordoen in de contacten met en tussen kinderen. Soms kan een pm-er er voor kiezen om juist even afstand te nemen zodat een kindje zelf de kan krijgen om een oplossing te zoeken.

Joepie is er voor kinderen met divers gedrag. Ook kinderen met een beperking, een specifieke vraag of zorgbehoefte, zijn in principe welkom bij Joepie. We moeten wel de indruk hebben dat we iets kunnen toevoegen aan de ontwikkeling van het betreffende kind. En uiteraard moeten ook de ruimten daarvoor geschikt zijn en het voor onze pm-ers hanteerbaar blijven. De plaatsing mag niet ten koste gaan van de ontwikkeling, veiligheid en welbevinden van het kind zelf, en ook niet van de groep waar het in verblijft. Vaak zal er in het begin een proefperiode worden afgesproken en worden de bevindingen van pm-ers en ouders besproken. Dit vinden we erg belangrijk. Soms kan het kind na overleg met de ouders er voor kiezen om een andere vorm van opvang. Joepie staat in elk geval open, om met of zonder hulp van andere instanties, alle mogelijkheden te bekijken en uitproberen.

Structuur en activiteiten

Structuur zorgt voor een gevoel van emotionele veiligheid. Daarom hanteren wij een vast dagritme. Structuur en routines zijn belangrijk, maar kinderen krijgen de ruimte om zelf de wereld om zich heen te onderzoeken. Kinderen zijn individuele personen met persoonlijke wensen, behoeften en karaktereigenschappen. De pm-ers kijken en luisteren naar de behoeften van de kinderen en de kinderen mogen zelf keuzes maken. We leggen de kinderen niets op en ze moeten niets. We gaan waar nodig flexibel met de dagindeling om.

Tijdens de dag wisselen rustige en actieve momenten elkaar af, met activiteiten in kleine groepjes of in een grotere groep. Het activiteiten aanbod wordt aangepast aan de belevingswereld, ontwikkelingsniveau en de interesse van het kind. Hierdoor zijn kinderen ook betrokken. We nodigen de kinderen uit om mee te doen en hen bij de activiteit te betrekken (bv door het voor te doen).

Natuurlijk krijgen kinderen ook de gelegenheid om “vrij” te spelen. De pm-ers bieden een veilige omgeving aan en naar gelang hun interesse en ontwikkeling niveau kunnen de kinderen kiezen uit verschillende materialen. De kinderen worden door een stimulerende rol van de pm-ers uitgedaagd om hun mogelijkheden te ontdekken en hun grenzen steeds een stukje te verleggen.

Spelmateriaal en veiligheid

Kinderen krijgen alle ruimte, binnen de grenzen van veiligheid, om te experimenteren met verschillende materialen en met verschillende spelsituaties. We hebben zogenaamde “open kasten”, waarin verschillende materialen geordend worden aangeboden in bakken. Op de bakken zit een foto zodat de kinderen kunnen zien wat er inzit, op die manier kunnen kinderen al heel vroeg zelfstandig een keuze maken.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen al jong leren zorg te dragen voor de omgang met het spelmateriaal, opruimen is dan ook een vast ritueel. Ook in de omgang met het spelmateriaal en het ontdekken van eigen ‘kunnen en kennen’ leveren de pm-ers een belangrijke bijdrage. Ze proberen, vaak door in te voegen in het spel van de kinderen, het spel te verrijken door nieuwe elementen aan te dragen. Of door te structureren, al naar gelang het kind nodig heeft. Pm-ers proberen bewust vanuit een positieve insteek in te spelen op de aanwezige talenten en mogelijkheden van kinderen.

Contact met ouders

Wanneer ouders vertrouwen hebben in de pm-ers en hun kind hierdoor met een gerust gevoel naar Joepie brengen, draagt dit ook bij aan de emotionele veiligheid van het kind. Wij vinden het contact met ouders daarom erg belangrijk. Wanneer het kind voor de eerste keer komt, vindt er een gesprek plaats over het kind.

Dagelijks worden bij het binnen komen de ouder en het kind welkom geheten. Het kind voelt zich hierdoor welkom en gezien. Tussen de pm-er en het kind vindt een kort gesprekje plaats over hoe het gaat met het kind. Vervolgens is er ruimte voor het afscheid, we kijken hierbij naar de behoefte van het kind, maar nemen altijd bewust afscheid van de ouder(s). Tijdens het ophalen wordt er altijd tijd voor de ouder vrijgemaakt voor een overdracht. De pm-er vertelt hoe de dag is gegaan en of er bijzonderheden waren.

Daarnaast hebben alle kinderen tot 1 jaar een persoonlijk schriftje. Hierin staat beschreven hoe de dag is gegaan en kunnen ouders bijzonderheden opschrijven. Alle kinderen hebben een elektronisch schriftje. Hierin worden dagelijks foto's geplaatst met daarbij een verhaaltje over wat ze die dag hebben gedaan.

1.2 Persoonlijke ontwikkeling

Met de persoonlijke ontwikkeling wordt de brede ontwikkeling van het kind bedoeld, zowel de verschillende ontwikkelingsgebieden als brede persoonskenmerken zoals zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit. Binnen Joepie geven de kinderen de ruimte om zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen.

De ontwikkeling van kinderen komt tot stand in wisselwerking met anderen, de omgeving van het kind. Kinderen leren in de eerste plaats van volwassenen; ouders, pedagogisch medewerkers en docenten. In de tweede plaats leren ze van andere kinderen in de groep; de verschillen tussen de kinderen zijn de bouwstenen voor ieder van hen, ze vormen de dynamiek van het ontwikkelingsproces. Tot slot spelen de ruimten en materialen een belangrijke rol in de ontwikkeling van de kinderen.

Het welbevinden van een kind

Kinderen met een hoog welbevinden beleven plezier, hebben deugd aan elkaar, aan de dingen en ze genieten. Ze zijn spontaan en durven zichzelf te zijn. Een hoog welbevinden vormt de conditie voor het waarborgen van een positieve ontwikkeling. Het zorgen voor een veilige en plezierige leefomgeving staat daarom voorop.

Persoonlijke ontwikkeling en de pedagogisch medewerker

De pm-ers dagen de kinderen uit om nieuwe vaardigheden aan te leren en te ontwikkelen. Ze bieden de ruimte en mogelijkheid om de wereld te ontdekken, verkennen en leren begrijpen. De pm-ers kijken naar het kind en passen het aanbod hierop aan, zodat alle kinderen de ruimte krijgen om zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo te kunnen ontwikkelen. We kijken zoveel mogelijk naar de behoefte van het kind, leeftijd en ontwikkelingsfase. De pm-ers observeren de kinderen dagelijks om passende en uitdagende activiteiten aan te bieden. Ze benaderen de kinderen met een open, onderzoekende houding. Zo leren ze de kinderen kennen en ontdekken wat de behoeften en interesses van de kinderen om zo hierop in te spelen.

Dagelijks bieden de pm-ers cognitieve, creatieve en motorische stimulansen aan in de vorm van speelgoed, spel, activiteit of door hun eigen gedrag (gericht op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind), maar bieden ze ook een omgeving waarin er duidelijke grenzen en regels zijn.

In het samenzijn met de kinderen en door het gevarieerde aanbod van spelmogelijkheden bij Joepie zijn er veel leermomenten waar de pm-er op aan kan sluiten. Door in te gaan op initiatieven van de kinderen, hen te ondersteunen, te belonen en te complimenteren levert de pm-er een positieve bijdrage aan de ontwikkeling en welbevinden van de kinderen.

Bij Joepie krijgt een kind de kans om te verkennen, te oefenen en te ontdekken wat het kan, graag wil, of leuk vindt.

Ruimte en persoonlijke ontwikkeling

Alle kinderen krijgen de ruimte om zich op hun eigen wijze en in eigen tempo te kunnen ontwikkelen onder begeleiding van deskundige steun en stimulans van de pm-ers. Spelenderwijs bieden wij de kinderen de mogelijkheid om de wereld te ontdekken. Deze wereld begint klein bij het ontdekken van zichzelf en wordt steeds groter. Er is een rijke speelomgeving waarin kinderen gestimuleerd worden om op ontdekking te gaan.

In de binnen- en buitenruimte proberen we een evenwicht te creëren tussen het bieden van veiligheid en uitdaging. De binnen- en buitenruimte bieden voldoende gevarieerde mogelijkheden voor alle leeftijden. Er zijn verschillende speelhoeken en kinderen hebben de vrijheid om hun eigen spel te spelen. Er is een herkenbare indeling zodat er voor de kinderen een veilig gevoel gecreëerd wordt. Ook de

indeling en de aankleding van de ruimte, zowel binnen als buiten, proberen we uitnodigend, uitdagend en veilig te maken.

De groep en persoonlijke ontwikkeling

We dragen zorg voor het individuele kind in de groep. Alle kinderen proberen we die aandacht en ondersteuning te geven die het nodig heeft, maar die ook past bij de leeftijd, karakter, niveau, en zelfstandigheid. De groep als sociale leeromgeving is heel belangrijk voor een kind (het individuele kind mag hieraan niet ondergeschikt worden). Kinderen in de groep leren van elkaar in allerlei opzichten. Ze dagen elkaar uit, leren rekening te houden met elkaar, elkaar te accepteren, samen te spelen en ervaringen te delen. Kinderen moeten soms op elkaar wachten en leren omgaan met regels. Joepie is ook een plek waar persoonlijke mogelijkheden van kinderen verder geoefend kunnen worden (sociale ontwikkeling). Het is een plek waar kinderen hun eerste sociale vaardigheden leren en wij willen hierbij bewust gebruik maken van de mogelijkheden van de groep.

Activiteiten en persoonlijke ontwikkeling

Binnen de groep worden vele activiteiten ondernomen om het kind te sturen en te ondersteunen in de verschillende aspecten van zijn ontwikkeling. Er worden verschillende activiteiten aangeboden om alle ontwikkelingsgebieden stimuleren.

We werken met het programma Uk en Puk en daaraan gerelateerd bieden we elke dag spelenderwijs activiteiten aan. Naast thema gerelateerde bieden we dagelijks andere activiteiten aan die passen bij de belevingswereld van de kinderen. Een aantal voorbeelden zijn:

- We zingen veel liedjes en zetten regelmatig kinderen liedjes op zodat kinderen even kunnen dansen of bewegen. Tijdens een verjaardagviering mogen alle kinderen uit de muziekdoo's een instrumentje pakken en daarop naar hartenlust blazen, trommelen of mee rammelen.
- Elke dag lezen we een boekje en met de kleintjes gaan de pm-ers zitten om samen met hen in de prentenboekjes te kijken en de plaatjes te benoemen. Alle kinderen van Joepie kinderopvang zijn lid van de bibliotheek en krijgen boekjes mee om thuis te lezen.
- Kinderen worden gestimuleerd in hun creatieve ontwikkeling. Creatief zijn is meer dan werken met verschillende materialen; kinderen geven vorm aan hun eigen belevingswereld. Kinderen mogen met allerlei materialen en met allerlei verschillende technieken uiting geven aan hoe zij de wereld om zich heen ervaren.
- Een kind wordt in de ontwikkeling van zijn fijne motoriek gestimuleerd door te tekenen, te verven, te plakken, te knippen en te kleien etc. Dit vormt bij ons een vast onderdeel van het programma. We hebben voor elke ontwikkelingsfase spelmaterialen waar mee gespeeld kan worden, spelmaterialen welke de motoriek en het inzicht bevorderen.
- Een kind wordt in de ontwikkeling van zijn grove motoriek gestimuleerd door de mogelijkheid te kunnen kruipen, hollen, klauteren, glijden en klimmen.

Als de weersomstandigheden dit toelaten gaan wij iedere dag met de kinderen naar buiten. De tuin biedt veel mogelijkheden om motorisch bezig te zijn. Ook maken we regelmatig uitjes, bv. naar de kinderboerderij of de speeltuin.

Veel ruimte wordt gegeven aan de ontwikkeling van de eigen fantasie van de kinderen door voor te lezen en met hen mee te spelen. We passen de activiteiten aan de interesses en ontwikkeling van het kind. We observeren de kinderen dagelijks zodat we passende activiteiten kunnen aanbieden. Het belangrijkste is dat er een uitdagende situatie voor het kind blijft bestaan, die aansluit op de behoefte van het kind. Vanuit de nieuwsgierigheid en de betrokkenheid van de baby of peuter kan er creatief geëxperimenteerd worden.

Activiteiten vinden de hele dag plaats, maar om alle kinderen passende activiteiten aan te bieden, kiezen we hiervoor ook bewuste momenten uit. Als de baby's slapen wordt er regelmatig tijd gemaakt om met de grotere kinderen in kleinere groepjes activiteiten te doen die aansluiten op hun leeftijd en ontwikkeling. En wanneer de 'oudere' kinderen slapen is er speciale aandacht voor de baby's op de groep.

Spelmateriaal en persoonlijke ontwikkeling

Bij Joepie is heel veel gevarieerd spelmateriaal voor handen dat goed aansluit bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau, interesse en nieuwsgierigheid van de kinderen. Ook het thema gerichte materiaal is hierop gericht. Kinderen leren d.m.v. spel om te gaan met plezier, spanning, frustratie en teleurstelling en vergroten gelijker tijd hun doorzettingsvermogen. Door structureel gebruik te maken van een kindvolgsysteem (KIJK) kunnen we snel individuele aandacht schenken aan 'zorgkinderen'. Met gerichte spelontwikkeling stimuleren we kinderen in kleine en/of grotere groepen. We werken met de VVE methode Uk en Puk, dit geeft ons extra mogelijkheden om meer doelgericht te werken. Kinderen raken op die manier ook spelenderwijs vertrouwd met de regels en afspraken.

Volgen van de ontwikkeling

Het welbevinden en de ontwikkeling van het kind wordt begeleid en gevolgd door pm-ers. We volgen de kinderen doormiddel van observaties en de dagelijkse gesprekken met ouders. Observatie maakt deel uit van de dagelijkse praktijk van de pm-ers. Door elk kind te observeren tijdens de dagelijkse routines en tijdens spel zien we de mate van welbevinden en betrokkenheid en kunnen we zien in welke stap van de ontwikkeling het kind zich bevindt. We zien waar het ons bij nodig heeft om een stapje verder te komen en waar we de ontwikkeling kunnen stimuleren. We zijn nieuwsgierig, open en hebben respect voor ieders unieke tempo en interesses.

Naast dagelijkse observatie werken wij met het observatiesysteem KIJK!. Met behulp van KIJK! kunnen wij de ontwikkeling van het kind in alle facetten in kaart brengen. Zo wordt het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen overzichtelijk in beeld gebracht en kunnen eventuele achterstanden tijdig gesignaleerd worden.

1.3 Sociale ontwikkeling

De groep speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de kinderen. Een positief zelfbeeld, weerbaarheid, acceptatie en respect zijn hierbij kernwaarden.

Pedagogisch medewerker en sociale ontwikkeling

Binnen Joepie wordt de basis gelegd voor sociale vaardigheden die het kind later nodig heeft. Kinderen kijken naar elkaar, reageren op elkaar, leren naast elkaar en met elkaar te spelen. De relatie met leeftijdsgenootjes worden steeds waardevoller. De pm-er heeft hierbij een belangrijke rol, we begeleiden het kind bij het aangaan van relaties met anderen en leren het kind om te gaan met conflicten en deze op te lossen, afhankelijk van de leeftijd en de situatie van de kinderen. In principe wordt er geprobeerd om kinderen zelf hun onderlinge conflicten te laten oplossen.

Als kinderen erom vragen (verbaal en non-verbaal) of als het niet lukt bieden de pm-ers hulp. Deze hulp is er op gericht, door actief naar de kinderen te luisteren en de gevoelens van de kinderen serieus te nemen en te benoemen, samen tot een oplossing te komen. Kinderen worden bewust gemaakt van het eigen gedrag en de reactie van een ander hierop. Het gedrag en de gevoelens die bij de ander leven worden verwoord. Kinderen wordt geleerd om consequenties van het eigen gedrag beter te begrijpen en daar, voor zover mogelijk, al vooraf rekening mee te houden.

Joepie is een plek waar kinderen in een vroeg stadium een speel/leeromgeving wordt aangeboden waar zij positieve sociale ervaringen kunnen opdoen. In een veilige en overzichtelijke situatie kunnen de kinderen hun sociale vaardigheden oefenen. De pm-er vervult hierin verschillende rollen (bruggebouwer, verzorger, gangmaker) maar zal in ieder geval overwicht en overzicht hebben. Een pm-er kan de sociale processen tussen kinderen ook hanteren en gebruiken en de kinderen daarin ondersteunen. Dat is niet altijd even simpel, ingrijpen of juist nog even aankijken! De sociale contacten moet een pm-er op waarde weten in te schatten, bv biedt vriendschap een positieve ervaring of werkt het juist beperkend?

Binnen een groep vergt het een nauwe afstemming tussen de pm-ers. Het is van belang dat ze op één lijn zitten in het omgaan met de kinderen. Dit is dan ook een steeds terugkerend onderwerp van gesprek.

Ruimte en sociale ontwikkeling

We proberen onze ruimte zo goed mogelijk te benutten. Er zijn hoekjes ingericht waar je met een paar kinderen kunt spelen en plaatsen waar in grotere groepen gespeeld kan worden. In de grote tuin kunnen kinderen volop motorisch actief zijn en bewegen. Natuurlijk houden de pm-ers steeds een oogje in het zeil en begeleiden de kinderen. We bespreken met kinderen onveilige situaties en gebeurtenissen en gaan in op onderlinge conflicten. Zo biedt de ruimte die we hebben genoeg kansen voor gezamenlijke en gevarieerde spelervaring.

De groep en sociale ontwikkeling

Er is voldoende mogelijkheid voor kinderen om sociale ervaringen op te doen. Er is een duidelijke verdeling tussen individuele momenten en groepsmomenten.

Gedurende de hele dag zijn kinderen samen met andere kinderen, soms in een grote groep, soms in kleinere groepjes. Door met elkaar leuke dingen te doen, plezier te hebben, maar ook verdriet te delen en elkaar te troosten, door samen te eten, iets nieuws te ontdekken, samen te spelen, op je beurt te wachten en rekening houden met elkaar, ontstaat een gevoel van saamhorigheid. Binnen de groep kunnen vriendschappen ontstaan: deze kunnen gestimuleerd worden door daar positieve aandacht aan te geven (vriendjes mogen samen dingen doen).

Een peuter moet nog leren in groepsverband wat hij met speelgoed kan doen. Hij leert niet alleen door stimulering van de pedagogisch medewerker, maar ook omdat hij andere kinderen ziet spelen. Hij leert omgaan met 'de kleinste', 'de traagste', 'de drukste' van de groep. In het algemeen zie je dat de oudere kinderen vaak zeer zorgzaam zijn voor de jongeren. Zo komen oudere peuters hulp van de pm-er halen als het de kleintjes bijv. nog niet lukt om de jas te pakken. De pedagogisch medewerker stimuleert de oudere kinderen om mee te helpen met de verzorging van de kleine baby's door ze bijv. het speentje te laten geven of te troosten door het wipstoeltje te wiegen.

Kinderen ontwikkelen ook vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgevoel en bij binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt door de grotere kinderen bewust gekozen naast wie men aan tafel zit of met wie men iets wil doen. Door de pm-er wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan.

Door dit samen leven, samen spelen, dingen delen, elkaar helpen en van elkaar leren, leert het kind zijn sociale talenten kennen en ontwikkelen.

Activiteiten en sociale ontwikkeling

In de groepen bij Joepie is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleine, wisselende groepen. De sociale inhoud van het spel wordt gestimuleerd door samen spelen, praten, luisteren, plezier hebben, delen, wachten op elkaar, rekening houden met elkaar.

Spelmateriaal en sociale ontwikkeling

Een gevarieerd aanbod aan spelmaterialen draagt bij aan het sociale leren en ervaren. Er is spelmateriaal voor zowel individueel als gezamenlijk spel.

We zorgen dat er een aanbod is dat voor ieder individueel kind ook voldoende uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht is en rekening houdt met de spanningsboog en concentratie en ontwikkelingsfase van het kind.

1.4 Overbrengen van normen en waarden

Het beleid van de Joepie Kinderopvang is erop gericht de algemene geldende normen en waarden na te leven en over te brengen op de kinderen. Wij vinden het overbrengen van normen en waarden van essentieel belang voor de persoonlijkheids- en gewetensvorming van het kind. Elk kind heeft er recht op om geaccepteerd en begrepen te worden.

Pedagogisch medewerkster vs kind en waarden en normen

De pm-er heeft een voorbeeld functie. We laten het gedrag zien wat we zelf ook van de kinderen willen zien, b.v. we willen niet dat kinderen gooien met speelgoed, dus gooien zelf ook niet met speelgoed. We leren de kinderen ook elkaar te helpen, b.v. aan tafel met knutselen. En rekening met elkaar te houden bij b.v. het buitenspelen, maar ook om hen te leren samen te spelen om zo ook over te brengen dat je dingen moet delen met elkaar. Wij stimuleren kinderen elkaar iets te leren, zoals het ene kind dat heel vaardig kan zijn met de computer, maar het andere is weer met knutselen of iets anders erg goed. Bij kinderen wordt er tijdens gesprekken actief geprobeerd te voorkomen dat er vooroordelen ontstaan ten opzichte van kinderen met een andere huidskleur of religieuze achtergrond.

Belangrijke waarden vinden wij dat kinderen elkaar en de omgeving met respect behandelen. Het kind moet leren rekening te houden met andere kinderen en volwassenen en moet tolerant zijn ten opzichte van de ander. Groepsopvang is bij uitstek geschikt om deze waarden over te brengen.

De pm-ers vervullen naast de ouders een belangrijke rol en zijn zich daar van bewust. Zo willen we de kinderen leren om bv op hun beurt te wachten, niet door elkaar heen te praten, elkaar aan te spreken met de voornaam en conflicten op een acceptabele manier op te lossen. En iedereen, groot en klein levert zijn bijdrage hieraan en is verantwoordelijk voor een fijn speel en leer/werk klimaat.

De omgangsregels zijn regelmatig onderwerp van gesprek in de teamvergaderingen. Want we vinden het als team belangrijk om op één lijn te zitten. We spreken af hoe we omgaan met bepaald gedrag, en wat we belangrijk vinden om kinderen te “leren”.

Het bespreken van onderwerpen als regels en omgang met elkaar en het ter discussie stellen hiervan, vraagt ook van de pm-ers wederzijds respect, een geven en nemen. Het met elkaar terugkijken naar wat goed maar ook minder goed verloopt, vraagt soms concessies bij het opstellen/aanscherpen van nieuwe regels en afspraken. Dat is niet altijd even gemakkelijk. Collegiale consultatie zorgt wel steeds voor een bewuste aanpak van de kinderen.

De ruimte en waarden en normen

We stimuleren positief en sociaal gedrag. De pm-ers geven hier zelf het goede voorbeeld in en zorgen ervoor dat de ruimtes en het verblijf leefbaar en aangenaam is voor iedereen.

De groep en waarden en normen

De groep is bij uitstek geschikt om gangbare waarden en normen aan kinderen over te dragen. In de omgang met elkaar geeft het veel mogelijkheden om gezamenlijk ervaringen, maar ook emoties met

elkaar te delen. Zowel positieve als negatieve ervaringen en conflicten kunnen benoemd worden. Spelenderwijs worden de kinderen, hoe klein ze ook zijn, zich bewust van hun eigen rol en verantwoordelijkheid. In de groep is er voldoende ruimte om te oefenen in verschillend sociaal gedrag en de consequenties hiervan.

Activiteiten en waarden en normen

Joepie wil graag uitdrukking geven aan de gangbare waarden en normen zoals deze in Nederland gehanteerd worden. Door in te spelen en te praten over alle dingen die kinderen in hun nabije omgeving meemaken brengen we heel bewust de gangbare waarden en normen heel dicht bij het kind.

Dit doen we ook door de wijze waarop we met elkaar omgaan en respect hebben voor ieders eigenheid en achtergrond, rekening houden met elkaar,, samen delen en elkaar helpen. We sluiten ook aan bij gebeurtenissen in het "echte" leven (het gezin) zodat handelingen concreet zichtbaar worden en betekenis krijgen. Hoe jong de kinderen ook zijn.

Spelmateriaal en waarden en normen

Het spelmateriaal bij Joepie geeft kinderen alle gelegenheid om in spelvorm vertrouwd te raken met waarden en normen. Het werken in hoeken (verkleed, keuken, winkel) en met verschillende alledaagse spullen, maakt kinderen wegwijs in het alledaagse leven. Zo kunnen ze in spelvorm verschillende rollen oefenen. Onze pm-ers sturen en stimuleren. We maken afspraken hoe we met z'n allen met het spelmateriaal omgaan.

2. Het wennen

Wanneer een kind voor het eerst naar Joepie komt, vinden we het belangrijk dat deze in alle rust kan wennen. Tijdens het wennen krijgen de kinderen en ouders de gelegenheid om aan ons te wennen om zo een vertrouwensrelatie op te bouwen tussen ouders, kind en kinderdagverblijf. Wij proberen het wennen van nieuwe kinderen zo goed mogelijk aan te passen aan de kinderen zelf en hanteren geen vooraf vastgesteld schema.

Bij het kinderdagverblijf wordt ongeveer een maand voordat het kind geplaatst wordt, samen met ouders een wenaafspraak geplaatst. In gezamenlijk overleg wordt er besloten hoe een kindje kan wennen. Normaal gesproken wordt een dagdeel aangeboden om te wennen van 9.00 tot 13.00 uur, in overleg met de ouders kan hiervan worden afgeweken. Er is extra tijd en aandacht voor de overdracht en meer contact met ouders over het welbevinden van het kind in een gesprekje. De wenperiode heeft tot doel de ouders en het kind vertrouwd te maken met de nieuwe situatie en voor het kinderdagverblijf om in te spelen op de behoeftes van ouders en vooral van het kind en een klimaat te scheppen waarin alle partijen zich thuis en zeker voelen.

Wanneer een kind bij het peuterarrangement voor de eerste keer komt, mag één van de ouders een poosje blijven. Zo kunnen de ouders en het kind vertrouwd worden met de nieuwe situatie en voor het kinderdagverblijf om in te spelen op de behoeftes van ouders en vooral van het kind en een klimaat te scheppen waarin alle partijen zich thuis en zeker voelen.

Tijdens het wennen kijken wij nooit af van BKR en wennen kan vanaf het moment dat het contract is ingegaan en ondertekend.

3. Brengen, afscheid nemen en halen

Kinderdagverblijf

Joepie is elke dag geopend van 7.30 tot 18.00. Wij hanteren vaste breng- en haaltijden, zodat de rest van de dag het dagprogramma gevolgd kan worden zonder dat in de groep het ritme verstoord wordt. Deze momenten zijn er niet alleen om kinderen te brengen en op te halen, maar ook een contactmoment met ouders om informatie uit te wisselen over het kind. Door vaste breng- en haaltijden te hanteren willen we rust en structuur in de groep hanteren.

Haal- en brengtijden

- Brengen tussen 7.30 en 9.00
- Halen tussen 16.30 en 18.00

Wij vinden het contact met ouders erg belangrijk. Tijdens het halen en brengen wordt er altijd een gesprekje gevoerd met de ouders. Bij het brengen horen we graag hoe het gaat met het kind, of er bijzonderheden zijn en eventuele vragen kunnen gesteld worden. Als u uw kind haalt informeert de pm-er u hoe de dag is verlopen en of er bijzonderheden zijn.

Peuterarrangement

Het peuterarrangement is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag geopend van 8.30 tot 12.30.

Brengmoment

Het brengen van het kind is een belangrijk moment. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich welkom voelen! Ieder kind en ouder wordt bij binnenkomst begroet en de groep is rustig en gezellig. Bij het

peuterarrangement wordt de dag gestart in de kring en op het kinderdagverblijf wordt er een activiteit aan tafel aangeboden.

Voor de rust van de overige kinderen in de groep is het belangrijk dat ouders bij het brengen niet langer blijven als nodig is voor een goede overdracht.

Haalmoment

Het ophalen van de kinderen, door de ouders, kan ook een moeilijk moment zijn. Het kind kan in verwarring raken over zijn eigen gevoelens. Enerzijds voelt het kind blijdschap als het de ouder weer; anderzijds kan het ook boosheid en verdriet voelen en gaan huilen. Daarnaast zijn kinderen ook vaak moe na zo'n dag. De ouders doen er dan goed aan om in zo'n geval even aandacht te geven aan hun kind en na de overdrachtsinformatie met de pm-ers hun vertrek te bespoedigen.

Afscheid nemen en overdracht

Een kind zal afscheid moeten nemen van de ouders. Vooral jonge kinderen kunnen hier moeite mee hebben. Voor een baby is iemand, die uit het zicht verdwijnt, definitief weg en dat brengt hem in paniek. De pm-er zal met het kind bij het afscheid nemen bij het raam de ouder uitzwaaien, waarna afleiding met een spel of een praatje het kind over het verdriet heen helpt. Wij vinden het belangrijk, dat een ouder altijd duidelijk afscheid neemt van het kind, ook al gaat het kind daardoor huilen. Het kind gaat dan niet zoeken. Zo blijft hij vertrouwen houden in zijn ouders en de pm-er. De ouder kan dit proces bespoedigen door het afscheid nemen niet onnodig te rekken.

4. Communicatie met ouders

Een goede samenwerking tussen ouders en pm-ers is belangrijk om de situatie thuis en bij Joepie zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat Joepie een veilige en vertrouwde plek wordt voor het kind. Daarom vinden wij het heel belangrijk dat er een goede en open manier van communiceren is tussen de ouders en de pm-ers. Elke dag vindt er een overdracht plaats tijdens de haal- en brengmomenten. Tijdens het brengen willen wij graag weten hoe het met kind is en of er bijzonderheden zijn. Bij het ophalen vertellen de pm-ers hoe de dag verlopen is. Dit bestaat voor een deel uit praktische informatie over de verzorging van het kind, daarnaast vertellen de pm-ers hoe het kind zich voelde, wat hij heeft gedaan, hoe de ontwikkeling verloopt en/of met wie hij heeft gespeeld. Van ouders horen we graag belangrijke dingen die invloed kunnen zijn op het dagelijkse leven van het kind, zodat we het kind goed kunnen opvangen en begeleiden.

Wanneer ouders gedurende de dag vragen hebben mogen ze altijd bellen met de pm-ers. Mochten er vragen of zorgen zijn over het welbevinden/ontwikkeling, dan is er altijd de mogelijkheid om een gesprek in te plannen om dit door te spreken.

In KOVnet hebben alle kinderen een digitaal schriftje. Hier wordt dagelijks een groepsbericht geplaatst over de activiteiten en gebeurtenissen van de betreffende groep. Alle kinderen tot 1 jaar krijgen bij het kinderdagverblijf ook een persoonlijk papieren schriftje. In dit schriftje wordt gecommuniceerd over slaap- en eetmomenten van de baby. Ook ouders kunnen in het schriftje schrijven over wat het kind thuis heeft meegemaakt.

5. Volgen en signaleren en doorgaande lijn

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen observeren de pm-ers dagelijks. Daarnaast observeren we de kinderen op systematische en methodische wijze met het volgsysteem KIIJK.

Doordat de pm-ers veel observeren kunnen ze met activiteiten aansluiten bij de ontwikkeling en belevingswereld van de kinderen.

Om de doorgaande lijn naar het basisonderwijs te bevorderen en de overgang naar de basisschool te versoepelen, werken we met een warme overdracht naar de basisschool. Het welbevinden wordt doorgesproken met de onderbouw coördinator en het KIIJK rapport wordt overgedragen. Voordat het rapport naar school gaat, krijgt u het uiteraard eerst zelf.

Binnen Joepie zien we duidelijk het belang van verdere vormgeving aan een doorlopend volgsysteem en een sluitende aanpak 0 - 6 jaar. We zijn partner van Filios op lokaal Onderwijs terrein. We zoeken nauwe samenwerking, overleg en afstemming van aanpak en werkwijze met partners als het basisonderwijs, het consultatiebureau, logopediste en kinderfysiotherapeut en andere organisaties om tot een sluitende aanpak 0 tot 13 jaar te komen. De zorgcoördinator neemt deel aan het ondersteuningsoverleg in samenwerking met de basisschool en de GGD.

6. VVE

Joepie kinderopvang werkt met een VVE methode, dat wil zeggen dat wij volgens een wettelijk goedgekeurd programma werken aan de **V**oor en **V**roegschoolse **E**ducatie voor alle kinderen. Dit is een totaalprogramma dat de brede ontwikkeling van het kind stimuleert en aansluit bij de belevingswereld van het kind. We werken met het VVE programma Uk en Puk.

Doordat er gewerkt wordt met een VVE-programma, waar de basisschool mee verder gaat, ontstaat er een doorgaande lijn. Het kind wordt zo goed mogelijk voorbereid op het basisonderwijs, met in achtneming van het eigen ontwikkelingsproces, eigen tempo en eigen mogelijkheden. Wij werken samen met de basisscholen in Nuland en Vinkel .

Alle pedagogisch medewerkers op de peuterarrangement groepen zijn gecertificeerd als pm-er voor het VVE Uk en Puk programma. Op deze manier krijgen alle kinderen hetzelfde aangeboden en wordt het voor kinderen, die zowel naar het peuterarrangement als naar kinderopvang gaan, makkelijker zich thuis te voelen en zijn thema's herkenbaarder.

Het is ook mogelijk om kinderen die anderstalig worden opgevoed of kinderen die mogelijke (taal)achterstanden dreigen te krijgen, deel te laten nemen aan een intensief VVE-programma. Deze kinderen komen minimaal 10 uur per week naar het peuterarrangement en krijgen een intensief taalaanbod. De ouders worden hierbij betrokken om een zo optimaal mogelijk resultaat te krijgen. Zij krijgen inzicht in de manier van werken op de kinderopvang en van hen wordt verwacht dat zij ook thuis extra aandacht aan de taalontwikkeling van hun kind besteden. Hierin worden zij ondersteunt door de leidster.

Het doel van dit alles is een kind met een geïndiceerd risico op, in ieder geval, achterstanden in de Nederlandse taal, zoveel aan te bieden, dat ze "gewoon" mee kunnen als ze in de basisschool naar groep 3 gaan. Via een indicatietraject, samen met de GGD en Compas 0-13, wordt gekeken of het kind hiervoor in aanmerking komt.

7. Mentor

Aan ieder nieuw kind wordt direct een mentor toegewezen. De mentor is één van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep. Tijdens het toewijzen van de mentor wordt rekening gehouden met de dagen dat het kind en de mentor aanwezig is. De mentor volgt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en bespreekt, indien wenselijk, de ontwikkeling van het kind met ouders. Daarnaast is de mentor het aanspreekpunt bij vragen over de ontwikkeling van het kind. De rol van de mentor staat uitgebreid beschreven in het pedagogisch beleidsplan.

8. (Stam)groep

Alle kinderen worden opgevangen in een vaste stamgroep, met vaste pm-ers. Waarbij ieder kind ook een eigen mentor heeft die ook als vast contactpersoon fungeert.

Op deze locatie zijn twee verschillende stamgroepen:

- *De Panda's*

De pandagroep is een verticale groep voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Hier worden maximaal 16 kinderen opgevangen. We houden te allen tijde BKR aan.

- *Peuterarrangement Nuland*

Er is tevens één peuterarrangement groep gevestigd op de locatie Hoogakker. Kinderen vanaf 2 jaar mogen meedoen aan dit peuterarrangement. In de groep zitten maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. In deze groep worden de kinderen voorbereid op de basisschool. Het aantal pm-ers is afhankelijk van de BKR. Deze groepen wordt begeleid door maximaal 2 pm-ers.

9. Open deurenbeleid

Alle kinderen hebben een vaste stamgroep, vanuit waar wordt gespeeld en gegeten. Hier wordt gezorgd voor rust en veiligheid. Daarnaast geven de pedagogisch medewerkers de kinderen de gelegenheid om hun omgeving buiten de eigen groep te verkennen, om andere kinderen te ontmoeten en hun belevingswereld te verbreden. Om dit kunnen realiseren werken wij met een zogenaamd 'open deuren beleid'. Hierbij krijgen kinderen structureel de gelegenheid om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van de andere groep te spelen. Dit gebeurt altijd onder begeleiding van een vaste pedagogisch medewerker van de groep, en de veiligheid blijft altijd gewaarborgd.

Het opendeurenbeleid biedt kinderen meer ontdekkingsruimte en keuzemogelijkheden. En het zorgt ervoor dat er meer mogelijkheden ontstaan om specifieke activiteiten te organiseren. Zoals een half uurtje gymnastiek voor alle driejarige of een dagelijkse projectactiviteit voor de kinderen uit beide groepen die dat leuk vinden (bijvoorbeeld het maken en verven van een kasteel). Het zorgt er ook voor dat de 'oudste' kinderen uit de Pandagroep kunnen spelen met hun leeftijdsgenootjes van het peuterarrangement en we ze ontwikkelingsgerichte activiteiten kunnen aanbieden als voorbereiding op de basisschool.

Het opendeurenbeleid is onderdeel van ons dagprogramma, zodat kinderen er op kunnen rekenen en ze weten waar ze aan toe zijn. Alle kinderen worden altijd ontvangen in hun eigen stamgroep en vaste activiteiten zoals eten, slapen, etc. vinden hier ook plaats. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag kan er op een vast moment in de ochtend een activiteit georganiseerd in het kader van het opendeurenbeleid. Dit vindt plaats tussen 09.00 en 10.00. Aan het eind van de ochtend wordt er gezamenlijk buiten gespeeld.

Veiligheid

Een kind kan pas gebruik maken van de uitdaging die wordt geboden, en zich ontwikkelen als deze zich veilig en geborgen voelt. Jonge kinderen hebben behoefte aan structuur, continuïteit en voorspelbaarheid. Daarom vormt de stamgroep de basis bij het werken met open deuren. De stamgroep biedt continuïteit en geborgenheid in relatie met leeftijdsgenootjes, pedagogisch medewerkers en de fysieke omgeving. Hiernaast zijn herkenbare momenten van een dag, vaste rituelen rondom slapen, eten en vieringen zoals verjaardagen belangrijke onderdelen van de structuur die een kind ervaart. Daarom vindt het grootste gedeelte van de dag plaats in de vaste stamgroep en kan het open deuren beleid pas plaats vinden wanneer kinderen zich veilig voelen in hun eigen groep. Dan pas durven kinderen andere dingen te gaan ontdekken. Halen en brengen, eten en slapen vinden altijd plaats in hun vaste stamgroep.

Tijdens het open deuren beleid houden de pm-ers, door te observeren, altijd het welzijn van alle kinderen in de gaten. Alle kinderen dienen zich prettig te voelen bij het open deuren beleid. Bij nieuwe, afwachende en rustige kinderen zullen zij altijd extra alert op het welbevinden en deze rustig laten wennen in de nieuwe ruimte.

Uitdaging

Door het open deuren beleid verbreden we het aanbod voor kinderen, krijgen kinderen meer ruimte (letterlijk en figuurlijk) en keuzemogelijkheden.

We verruimen ook de interactievaardigheden met andere kinderen. Kinderen krijgen meer ruimte en mogelijkheden om relaties aan te gaan, ook buiten de stamgroep. Groepjes kinderen met dezelfde interesses/behoefte kunnen samen spelen. De nadruk op samendoen, samenspelen, afstemmen en samenwerken, geeft kinderen de gelegenheid zich te toetsen aan elkaar en van elkaar te leren.

Tijdens het opendeurenbeleid leren kinderen alvast kinderen uit de andere groep kennen. Dit zorgt voor meer herkenning wanneer de kinderen bijvoorbeeld bij elkaar in de klas komen op de basisschool.

Ruimte

Tijdens het open deurenbeleid kan er gebruik gemaakt worden van verschillende ruimten:

- Stamgroep Panda's
- Stamgroep Peuterarrangement
- Gymzaal
- Buitenruimte

Pedagogisch medewerkers

De pm-ers hebben een open en flexibele houding en kijken goed naar de kinderen. Ze zien toe op de fysieke veiligheid van het kind, maar ook op het emotionele welbevinden. Zij gaan dus regelmatig na of de kinderen zich prettig voelen en aan het spelen zijn. De pm-er begeleidt de kinderen, zeker in het begin, letterlijk over de drempel naar de nieuwe speelruimte.

Ze letten er op dat het te allen tijde een veilige omgeving is voor de kinderen. Vaste gezichten, een eigen plek en herkenbare rituelen zijn hierbij van groot belang.

De pm-ers werken intensief samen. Ze overleggen over de verschillende activiteiten, regels en pedagogische aanpak. Daarnaast noteren ze welke activiteiten hebben plaatsgevonden en er wordt onderling gecommuniceerd over hoe het voor het kind is verlopen. Zo wordt er gekeken hoe het was gegaan en of er nog moeilijkheden waren. Dit wordt ook terugggekoppeld naar de ouders, mondeling

en/of via het digitale schriftje. Tijdens het teamoverleg zal er een evaluatie plaatsvinden over het open deurenbeleid.

Op elke groep zijn twee vaste pm-ers aanwezig. Er is altijd één vaste pm-er aanwezig bij de activiteit. In het totaal ziet een kind maximaal 4 pm-ers. Doordat er altijd dezelfde zijn, leert een kind alle pm-ers kennen. Gedurende het opendeurenbeleid zijn de pm-ers die de activiteit organiseren verantwoordelijk voor dat kind.

Pm-ers kunnen er ook voor kiezen om de deuren dicht te houden:

- Als de groep er te onrustig voor is.
- Als er een activiteit wordt gedaan ten behoeve van de eigen groep.
- Als de omstandigheden dit vragen. Dit ter beoordeling van de pm-ers.

Voor wie?

Baby's hebben nog genoeg aan het verkennen van de eigen groepsruimte. Een belangrijke voorwaarde is dat kinderen zich lopend kunnen verplaatsen. Desondanks zal in de praktijk ook een aantal baby's profiteren van het opendeurenbeleid, bijvoorbeeld omdat zij al in een eerder stadium met de peuters mee buiten of in de gymzaal kunnen spelen.

Het opendeurenbeleid is daarom in eerste instantie bedoeld voor peuters. Het opendeurenbeleid is een leuke afwisseling van hun dag. Daar voegt een extra aanbod aan georganiseerde activiteiten en de mogelijkheid op meerdere plaatsen te spelen vooral toegevoegde waarde.

Kinderen die niet deelnemen aan de activiteiten mogen spelen in hun eigen ruimte. Één van de vaste pm-ers zal hier toezicht op houden.

Wanneer?

Het open deurenbeleid bestaat uit minimaal één moment per dag. Minimaal 30 minuten in de ochtend. Het is belangrijk dat de kinderen zelf invloed hebben op hun deelname aan het opendeurenbeleid. Sommige kinderen zijn bijvoorbeeld nog erg verlegen of net nieuw in de groep en willen daarom liever in de eigen groepsruimte spelen. De pm-ers zullen de kinderen stimuleren om deel te nemen, maar ze zullen ze nooit dwingen.

Activiteitsaanbod

Gedurende het opendeurenbeleid worden er door de pm-ers georganiseerde activiteiten aangeboden. Er wordt afgewisseld met activiteiten in grote of kleine groepen, passend bij de behoefte van de kinderen. Elke dag wordt er gekeken naar welke kinderen er aanwezig zijn en welke activiteit past bij de behoeften en mogelijkheden van de kinderen. Tijdens de activiteit zorgen de pm-ers ervoor dat alle kinderen betrokken zijn bij de activiteit. Daarnaast wordt er ook gekeken naar de samenstelling van het groepje kinderen, zodat kinderen van elkaar kunnen leren maar ze niet door elkaar worden belemmerd en de situatie voor alle kinderen is te overzien.

Kinderen worden gestimuleerd om mee te doen met de activiteit, maar wanneer kinderen echt niet willen dan hoeven ze uiteraard niet mee en zal een volgende keer een nieuwe poging gedaan om worden om het kind hiervoor wel te enthousiasmeren.

De activiteiten zijn gericht op verschillende ontwikkelingsgebieden. Hieronder een aantal voorbeelden:

- Thema activiteiten, van bijvoorbeeld uk en puk

- Peutergym in de gymzaal
- Uitstapje naar kinderboerderij/ speeltuin
- Muziek activiteit
- Feestdagen, zoals carnaval, pasen, sinterklaas

Leidster kind ratio

De beroepskracht-kindratio (BKR) op groepsniveau kan tijdens het opendeurenbeleid tijdelijk worden losgelaten, maar het opendeurenbeleid mag nooit gebruikt worden om een niet-kloppende BKR op groepsniveau te compenseren. De BKR op locatieniveau moet kloppen en terug te voeren zijn naar een geldende BKR op groepsniveau.

10. Verzorging

10.1 Maaltijden

De maaltijden zijn voor ons een sociaal gebeuren, waarbij iedereen zoveel mogelijk aanwezig is. De maaltijden vormen tevens een rustpunt. Wat de kinderen eten en drinken staat bij de diverse tijden van de dagindeling van de groep vermeld. Bij speciale gebeurtenissen geven we wel eens voor de grotere kinderen pannenkoeken, of knakworstjes.

10.2 Hygiëne

- Flessen en spenen: Na gebruik worden deze voor baby's na elk gebruik uitgespoeld. Elke baby brengt zijn eigen flessen en spenen van thuis mee.
- Alle flessen en spenen zijn voorzien van een naam. De flessen en spenen worden bewaard in de mand.
- Schoonmaken: De groepsruimten worden schoongemaakt door de pm-ers .
- Bedden: De bedjes worden iedere dag helemaal verschoond. Ieder kind heeft zijn eigen slaapzak, hoeslaken en dekentje.

10.3 Dagindeling

Kinderen hebben behoefte aan een vorm van regelmaat en structuur, dit biedt kinderen zekerheid en begrip van tijd. Daarom hanteren wij een vast dagritme en rituelen.

Binnen dit dagritme wordt er gekeken naar het individuele kind en kan van het ritme worden afgeweken. We vinden het vooral belangrijk om in te spelen op de behoeften van het individuele kind.

Kinderdagverblijf

Baby's houden zoveel mogelijk het ritme van thuis aan.

Tijdstip	Activiteit
± 7.30-9.00	De kinderen worden opgevangen en spelen vrij tot ongeveer 9 uur. De allerkleinsten worden zo nodig in hun bedje gelegd.
± 9.00	We starten het dagprogramma met een thema gerelateerde activiteit samen met het peuterarrangement
± 10.00-10.30	Aan tafel voor fruit en drinken (water). We zingen liedjes. De kinderen worden verschoond. De

	kinderen die twee maal slapen, gaan naar bed.
± 10.30-11.30	We gaan binnen of buiten spelen en doen een activiteit met de kinderen. De kleintjes komen uit bed en worden eventueel verschoond. De kinderen die binnen komen gaan naar de wc. en worden zo nodig verschoond. We ruimen samen op en gaan aan tafel.
± 11.30-12.30	Broodmaaltijd met melk. We smeren brood aan tafel. De eerste boterham wordt belegd met hartig beleg, de tweede mogen de kinderen zelf kiezen.
± 12.30-14.30	Middagslaapje, de kinderen die 1 x slapen gaan naar bed. De baby's zijn inmiddels weer uit bed en liggen in de box of op een speelkleed. Er vindt een activiteit met deze kinderen plaats.
± 14.30-15.00	De kinderen komen uit bed, worden aangekleed en verschoond. We eten groente zoals komkommer, tomaatjes, mais, erwten, worteltjes of paprika en drinken water. De baby's krijgen weer een fles of fruithapje. We zingen liedjes. De kleintjes en baby's worden verschoond en gaan naar bed.
± 15.00- 16.30	Binnen /buiten spelen. Er vindt een activiteit plaats. De kleintjes en baby's komen uit bed. De kinderen helpen opruimen.
± 16.30-17.00	Kinderen die warm eten bij zich hebben krijgen dit nu. De kinderen die vroeg worden opgehaald worden alvast verschoond.
± 17.00-18.00	De laatste kinderen worden verschoond. De ouders halen nu hun kinderen op. De kinderen spelen zelf of worden door een pm-er beziggehouden met voorlezen of een ander spelletje. Dit is omdat kinderen na een dag op het kinderdagverblijf vaak moe zijn en dan beter rust kunnen vinden. De groepsruimte wordt opgeruimd.

Peuterarrangement

Tijdstip	Activiteit
± 8.30-08.45	De kinderen worden opgevangen in de kring. De namen worden genoemd, zingen een liedje en vertellen een verhaaltje.
± 09.00-10.00	Gezamenlijk, met de Panda's, wordt er een

	activiteit gedaan.
± 10.00-10.30	De kinderen worden verschoond. We gaan aan tafel voor fruit en drinken (water). We zingen liedjes, vertellen een verhaaltje, lezen boekjes. De kinderen worden verschoond en gaan naar de wc.
± 10.30-11.30	We gaan binnen of buiten spelen met de kinderen. Afhankelijk van de weersomstandigheden.
±11.30-12.30	Knutselwerkjes worden afgemaakt, er wordt nog een thema gerichte activiteit aangeboden en de ochtend wordt afgesloten.

De dagindeling is een indicatie. Mochten er andere behoeften zijn dan kunnen de pm-ers hiervan afwijken.

10.4 Slapen

Kinderen slapen alleen bij het kinderdagverblijf. Een kind moet voldoende zijn uitgerust om zich prettig te voelen in een groep. Voor baby's wordt ook bij het slapen het ritme van thuis gevolgd. Als kinderen ouder worden proberen wij deze rustmomenten in te passen in het groepsritme. Of en hoe lang de kinderen slapen wordt regelmatig besproken met de ouders.

In alle gevallen geldt echter dat wij in geen geval kinderen wakker houden, die op dat moment naar het inzicht van de pm-ers slaap nodig hebben.

Veilig slapen

Baby's worden altijd op hun rug te slapen gelegd in een passende slaapzak, eventueel toegedekt met een kort lakentje of katoenen deken.

In principe bakeren wij geen kinderen in. Niettemin kan het inbakeren bij sommige (huil)baby's een gevoel van geborgenheid en rust geven. Waarschijnlijk omdat de beperking van bewegingsvrijheid veel op het verblijf in de baarmoeder lijkt. Soms is het al voldoende om een baby door middel van het iets steviger instoppen van een lakentje over de slaapzak het benodigde geborgen gevoel te geven bij het inslapen. Wij bakeren alleen in als de ouder een officieel inbakerlakentje meegeeft naar het kinderdagverblijf en een schriftelijke verklaring geven.

Sommige baby's kunnen ook niet goed inslapen als zij op de rug in bed worden gelegd. Ouders leggen deze baby's dan thuis toch op de buik en vragen ons dit ook te doen (ook hiervoor is een schriftelijke verklaring van de ouders nodig).

Elk kind heeft per dag een eigen bedje en op de slaapkamers staan babyfoons, zodat de pm-ers kunnen horen wie er slaapt en wie er wakker is.

11. Baby's op de groep

Een baby is totaal afhankelijk van anderen en groeit binnen vier jaar uit tot een kind met een grote mate van zelfstandigheid. Op welke manier en in welk tempo is per kind afhankelijk. Bij Joepie proberen we de baby hier zo veel mogelijk bij te ondersteunen. De pm-ers kunnen de ontwikkeling positief beïnvloeden en daarom gaan we bewust om met baby's op de groep. Een baby heeft behoefte aan vertrouwde mensen om zich heen, daarom werken met vaste pm-ers op de groep. We hebben veel interactie met baby's. De stem, ogen en het gezicht van de pm-er spelen een belangrijke rol. Ze hebben veel oogcontact

en praten veel tegen het kind. We volgen het tempo van de baby en kijken gericht naar wat ze aan het doen zijn en wat ze nodig hebben om zich verder te ontwikkelen.

Bij baby's houden wij zoveel mogelijk het ritme van thuis aan. De pm-er neemt het eet-, slaap- en ontwikkelingsritme van elke baby als uitgangspunt van de verzorging en opvoeding binnen de groep. Dit vraagt om een intensieve samenwerking met de ouders. We vinden daarom een mondelinge overdracht erg belangrijk. Ook maken we gebruik van een schriftje, zodat alles wat van belang is kan worden opgeschreven.

Baby's slapen wanneer zij slaap nodig hebben. De tijden en frequenties kunnen per dag verschillen. De pm-er legt een baby ook in bed als zij ziet dat hij moe is. Baby's mogen zo vaak en zo lang slapen als zij willen.

We voeden de kinderen op schoot. Het kind krijgt dan persoonlijke aandacht en er vindt interactie plaats. Het is mogelijk om op het kinderdagverblijf borstvoeding te geven. Ouders kunnen de borstvoeding meegeven, die wij vanzelfsprekend zorgvuldig volgens de voorschriften verwarmen. Ouders bepalen zelf hoe vaak en hoeveel hun kindje moet drinken.

Als kinderen wat ouder worden proberen wij deze voedingstijden steeds meer aan te passen aan het ritme van de groep. Zo worden de maaltijden meer een gezellige gezamenlijke activiteit en krijgt de dag een duidelijke structuur voor de kinderen.

Ook bij de baby's worden spelletjes en activiteiten gedaan. Spelletjes die de ontwikkeling bevorderen zijn bijvoorbeeld: kiekeboe, liedjes zingen, voorlezen/plaatjes kijken, spelen met zand of water, etc. In de groep is voldoende materiaal beschikbaar om de ontwikkeling te stimuleren. We proberen veel verschillende materialen gericht aan te bieden. Voorbeelden zijn: verschillende soorten materialen van hard/zacht/ruw/glad/groot/klein/met/zonder geluid/stof/plastic/hout om de zintuigen te stimuleren, ballen, voelboekjes, puzzeltjes.

Ook nemen we baby's mee naar buiten om ze te laten voelen aan het gras, zand, etc.

De hechting wordt bevorderd door knuffelen en aanraken. We nemen regelmatig een kind op schoot en knuffelen met de kinderen. Fysieke en emotionele veiligheid zorgt ervoor dat een kind in staat is om relaties aan te gaan en de wereld om zich heen te ontdekken.

Soms nemen we bewust even afstand. De kinderen krijgen dan de ruimte om zelf te bewegen en te ontdekken. De ruimte is zo ingericht dat er op verschillende plekken en hoogtes ontdekkingsmateriaal ligt, zodat kinderen getriggerd worden om te ruimte te ontdekken. We blijven wel altijd in de buurt en moedigen het kind op een afstandje aan om het zelfvertrouwen te vergroten.

12. Grenzen en regels

Wij proberen gewenst gedrag te bereiken door het te stimuleren, door daaraan aandacht te schenken. Het goede gedrag van kinderen wordt gestimuleerd, door hen te prijzen bij positief gedrag. Ongewenst gedrag wordt benoemt en wij proberen dit te voorkomen of om te buigen door grenzen te stellen.

Belonen is dankbaarder dan straffen:

- Een beloning moet in de juiste verhouding staan tot het gedrag.
- Een aai, een knuffel of een vriendelijke opmerking moet gemeend zijn en er moet tijd voor gemaakt worden om hier aandacht aan te besteden.

Straffen is niet leuk voor beide partijen. Straf heeft een negatieve emotie tot gevolg en vestigt extra de aandacht op het ongewenste gedrag. Wij passen bij straffen de volgende principes toe:

- Baby's worden niet gestraft.
- Wij straffen alleen in uiterste noodzaak, een kind wordt eerst twee maal gewaarschuwd voordat op een bepaald gedrag straf volgt, stopt het ongewenste gedrag hierna niet dan wordt het kind even apart gezet in de groepsruimte op een stoeltje.
- Wij maken het kind duidelijk, dat zijn gedrag gestraft wordt en niet zijn persoon.
- Er wordt ook aan het kind verteld waarom het apart gezet is.
- Straf heeft een duidelijk begin en eind. Luistert een kind na de straf wel, dan geven we gelijk een complimentje of een aanmoediging.

In al deze gevallen is de communicatie en overdracht met de ouders van groot belang. Zij worden bij de dagelijkse overdracht geïnformeerd over het welbevinden en het dag verloop van hun kind. Indien een kind vaak negatief of afwijkend gedrag vertoont wordt er extra tijd vrijgemaakt om hier met de ouder over te praten. Ouders kunnen ook altijd zelf een gesprek aanvragen als zij extra overleg of informatie over hun kind willen.

13. Uitstapjes

Regelmatig wordt er met de kinderen gewandeld naar de kinderboerderij of een speeltuin in de directe omgeving. Bij het wandelen wordt altijd gezorgd voor voldoende begeleiding. De kinderen gaan in de bye bye buggy, wandelwagens en de bolderwagen. De grotere kinderen mogen om beurten stukjes lopen, als zij de wagen of een pm-er vast houden. Tijdens uitstapjes wordt er nooit afgeweken van de BKR. Per uitstapje wordt bekeken hoeveel pm-ers er nodig zijn om de veiligheid van de kinderen te waarborgen, rekening houdend met het kind/leidsterratio/vierogen principe.

14. Rituelen en feesten

Verjaardag

Er wordt een feestmuts gemaakt en een kaartje opgehangen. Om half 10 gaan de kinderen aan tafel. Er wordt gezongen met muziekinstrumentjes, de muts wordt opgezet en er wordt iets lekkers gegeten. Voor de jarige is er een klein cadeautje. Met de ouders wordt over de traktatie overlegd. Als zij willen mogen zij bij dit gezellige half uurtje even blijven. Wij maken ook een paar foto's van de jarige. Ons kinderdagverblijf is er in principe niet op tegen zoetigheid uit te delen, mits het beperkt blijft. Géén snoep! Een aantal voorbeelden zijn: peperkoekje, fruit, Danootje, snoepgroente, doosje rozijntjes of zakje minikoekjes. Een verjaardag krijgt zo iets heel apart, want verder geven wij alleen bij uitzondering zoetigheid (sinterklaas, pasen etc.).

Carnaval

In de dagen voor carnaval en tijdens de carnaval mogen de kinderen verkleed komen, er zijn ook voldoende verkleedkleden in de groep aanwezig. Ook de pm-ers zijn verkleed. We maken carnavalsmuziek, dansen en knutselen in dat thema. De carnavalsknutsels worden in de ruimte opgehangen.

Sinterklaas

Het Sinterklaasfeest is een Nederlandse traditie die wij niet overslaan. Evengoed zijn wij ons ervan bewust dat een Piet of Sinterklaas voor hele kleine kinderen soms bedreigend kan zijn. Daarom spelen

wij verkleedspelletjes met Sint- en Pietenpakjes. De kinderen mogen zich om de beurt verkleden en met de pakjes spelen.

We zingen vanaf het moment dat de officiële intocht is Sinterklaasliedjes, lezen verhaaltjes over dit thema voor en versieren de ruimte met Sint- en Pieten werkjes.

Wij vieren het Sinterklaasfeest met pieten in de Hazekamp. Er is voor elk kind een cadeautje en wat lekkers. De pieten stellen zich terughoudend op, zodat ook de kinderen die een beetje bang zijn het leuk blijven vinden. Alle kinderen en ouders zijn op deze viering van harte welkom en worden uitgenodigd. Dit feest wordt georganiseerd door de oudercommissie in overleg met de leiding.

Kerstfeest

De kinderen vieren gezamenlijk kerst met de kinderen die er die dag zijn. Er worden kerstliedjes gezongen en kerstmuziek gedraaid. Vanaf half december is er een kerstthema, er wordt voorgelezen en geknutseld in kerstkader.

De ruimtes worden versierd en er worden kerst-verkleedkleden in de verkleeddoos gedaan.

Paasfeest

Er worden in deze periode Paasknutsels gemaakt en ieder kind mag samen met de pedagogisch medewerker een paasmandje maken. Er worden paaseieren gezocht.

15. Afscheid nemen

Als een kind Joepie verlaat, wordt er een boekje gemaakt als afscheidscadeautje met de knutselwerken van het kind en foto's. Er staat ook een persoonlijk stukje ingeschreven over het kind.

Als een kind afscheid neemt omdat het naar de basisschool gaat wordt er ook een leuk boekje gemaakt als afscheid met tekeningen van vriendjes en een woordje van de leidsters, natuurlijk ontbreken de foto's niet. De ouders ontvangen ook het KIIK rapport met daarin de verschillende observaties.

Het kind krijgt een feestmuts op, we zingen liedjes en maken het gezellig. Vaak deelt het kind nog iets lekkers uit, dan is het duidelijk dat deze periode is afgesloten, en hij "groot" is geworden.

16. Achterwachtregeling/alleen staan.

Wanneer er één pedagogisch medewerker op de vestiging wordt ingezet, wordt deze ondersteund door ten minste één volwassene op de vestiging aanwezig. Dit in geval van calamiteiten.

In noodgevallen kun je ook altijd bellen naar:

Mirjam 06-51934871